

IV

(Tájékoztatók)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL ÉS SZERVEITŐL SZÁRMAZÓ
TÁJÉKOZTATÁSOK

TANÁCS

A Tanács következtetései az „Európai Örökség” cím Európai Unió általi létrehozásáról

(2008/C 319/04)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

1. ÚGY ÍTÉLI MEG, HOGY AZ „EURÓPAI ÖRÖKSÉG” CÍM EURÓPAI
UNIÓ ÁLTALI LÉTREHOZÁSA,

HIVATKOZÁSSAL:

- az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,
- az európai kulturális menetrendről szóló, 2007. november 16-i tanácsi állásfoglalásra ⁽¹⁾, valamint a 2008–2010. évre szóló kulturális munkatervről szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői által elfogadott 2008. május 21-i következtetésekre ⁽²⁾, amelyek egyik célkitűzése a kulturális örökség promóciója.

ÉRDEKLŐDÉSSSEL FOGADVA:

- az európai kulturális program a globalizálódó világban című 2007. május 10-i bizottsági közleményt ⁽³⁾,
- valamint Az európai kulturális program a globalizálódó világban című 2008. április 10-i európai parlamenti állásfoglalást ⁽⁴⁾, amelyben az Európai Parlament támogatja „az” Európai Örökség „címet, amelynek célja az Európa történelméről és örökségéről tanúskodó kulturális javak, műemlékek, emlékművek és emlékhelyek európai vonatkozásának hangsúlyozása lenne”.

FIGYELEMBE VÉVE:

- a 2006. áprilisában Granadában néhány tagállam által indított „Európai Örökség cím”-ről szóló kormányközi programot.

KÜLÖNÖSEN HANGSÚLYOZVA:

- annak jelentőségét, hogy a fiatalok figyelmét fel kell kelteni a közös kulturális örökség iránt, és ennélfogva támogatni kell hozzáférést az európai kulturális örökséghez.

- a) amelynek célja az lenne, hogy az Európai Unió kulturális öröksége európai dimenziójának kidomborításával konkrétan is hangsúlyt helyezzen Európa közös történelmére;

b) hozzájárulhat:

- a tagállamok kulturális öröksége és a közös kulturális örökség értékének kiemeléséhez és ismertségének javításához,

- az európai polgároknak a sokszínűségében is közös kulturális örökségükkel és történelmükkel kapcsolatos ismereteinek, valamint az azokhoz való kötődésüknek a megerősítéséhez,

- a régiók gazdasági vonzerejéhez és fenntartható fejlődéséhez, különösen a kulturális turizmus révén,

- a művészeti, kulturális és történelmi neveléshez, valamint – ezáltal – a kultúrák közötti párbeszéd elmélyítéséhez, különösen a fiatalok között,

- a kulturális örökség hasznosítása területén az európai szintű tapasztalatcseréhez és a bevált gyakorlatok megosztásához,

- általában véve az európai integráció és az uniós polgárság alapját képező demokratikus értékek és emberi jogok előmozdításához.

⁽¹⁾ HL C 287., 2007.11.29., 1. o.⁽²⁾ HL C 143., 2008.6.10., 9. o.⁽³⁾ COM(2007) 242 végleges – 9496/07.⁽⁴⁾ 2007/2211 (INI).

2. ÚGY ÍTÉLI MEG, HOGY AZ EURÓPAI UNIÓ „EURÓPAI ÖRÖKSÉG” CÍMÉT KÖZÖS, EGYÉRTELMŰ ÉS ÁTLÁTHATÓ KRITÉRIUMOK ALAPJÁN KELL ODAÍTÉLNI:

a) e címre pályázhatnak:

- a műemlékek, a természeti vagy urbanisztikai helyszínek, a kultúrtájak és az emlékhelyek, valamint egy adott helyhez kötődő kulturális javak és szellemi örökség, köztük a kortárs örökség (a továbbiakban: helyszínek ⁽¹⁾),
- amennyiben különösen határokon átnyúló vagy pán-európai jellegűknél fogva Európa történelméről, az európai közös értékekről és kulturális örökségről, nevezetesen az európai integrációról tanúskodnak;

b) a címre pályázóknak olyan hosszú távú projektet kell benyújtaniuk, amely az alábbiakkal kapcsolatos kötelezettségvállalást tartalmaz:

- a helyszín európai dimenziójának – azaz az európai történelemben elfoglalt helyének és betöltött szerepének – a hozzá kötődő, az európai történelmet és integrációt meghatározó kulturális, művészeti, tudományos és műszaki áramlatoknak, személyeknek és eseményeknek a népszerűsítése,
- a helyszín értékeinek kiemelése, például különböző oktatási, művészeti, kulturális és tudományos tevékenységek (rendezvények, fesztiválok, művésztelepek stb.) szervezése révén,
- a helyszínek megfelelő igazgatásának biztosítása,
- a fogadás minőségére való odafigyelés: a helyszínhez való hozzáférés biztosítása a látogató közönség legszélesebb rétegei számára, a többnyelvűség elősegítése stb.,
- a fiatal látogatókra való kiemelt odafigyelés, nevezetesen annak lehetővé tétele, hogy a fiatalok kedvezményes feltételekkel férhessenek hozzá a helyszínekhez,
- a helyszín európai szintű láthatóságának és vonzerejének elősegítése: megfelelő irányjelzők és korszerű technológiák alkalmazása,
- részvétel a címet elnyert helyszínek hálózatának tevékenységében, lehetőleg az európai örökség egy konkrét témájával vagy Európa történelmének valamely közös aspektusával foglalkozó csoportok keretében.

3. ÚGY VÉLI, HOGY:

- a) a tagállamok önkéntes alapon vennének részt ebben a kezdeményezésben;
- b) a projektnek a következő elveken kellene alapulnia:
 - közös, egyértelmű és átlátható kritériumokon alapuló szabályos kiválasztási eljárás, amelyet a pályázatok szakmai értékelése alapján először tagállami, majd európai szinten, minden alkalommal ésszerű és reprezentatív számú helyszín figyelembevételével végeznek el,
 - a szubszidiaritás elvét tiszteletben tartó rugalmas és egyszerűsített irányítási módszerek,
 - végrehajtás az ezen következtetések 2. pontjában megadott kritériumok tiszteletben tartása mellett, törekedve más hasonló kezdeményezésekkel – mint például az Unesco Világörökség Listájával és az Európa Tanács Európa Kulturális Útvonalai elnevezésű programjával – való szinergiára és kölcsönös kiegészítésre, valamint az összehangolt megközelítésre a címmel ellátott helyszínek megjelölése tekintetében;
- c) a projekt – az egyes tagállamok által folytatott támogatási politikák sérelme nélkül – már létező közösségi finanszírozást vehetne igénybe;
- d) a kezdeményezéshez az Európai Unió Kultúra programjában részt vevő harmadik országok is csatlakozhatnak;
- e) az „Európai Örökség” cím elnyerése függne a címet viselő helyszínek által vállalt kötelezettségek tiszteletben tartásától, és azt rendszeresen felülvizsgálják;
- f) az „Európai Örökség” cím kormányközi projektje keretében a címet már elnyert helyszíneket figyelembe kell venni, és helyzetüket pontosan meg kell határozni.

4. FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

- ésszerű határidőn belül, valamint ezeket a következtetéseket figyelembe véve nyújtson be megfelelő javaslatot az „Európai Örökség” cím Európai Unió általi létrehozásáról, amely pontosan meghatározza a projekt gyakorlati megvalósításának módját.

⁽¹⁾ A Tanács azokat a meghatározásokat használja, amelyek a nemzetközi vagy európai jogban általánosan elfogadottak (a kulturális javak jogtalan importjának, exportjának és tulajdonjog-átruházásának tilalmát és megakadályozását szolgáló eszközökről szóló, 1970. november 14-i Unesco-egyezmény, a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló, 1972. november 16-i Unesco-egyezmény, a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló, 2003. október 17-i Unesco-egyezmény, a 2000. október 20-i Európai Tájékoztató Egyezmény).